

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBÖL Szeredán 22. Oktoberben 1788.

Hadi - apróságok.

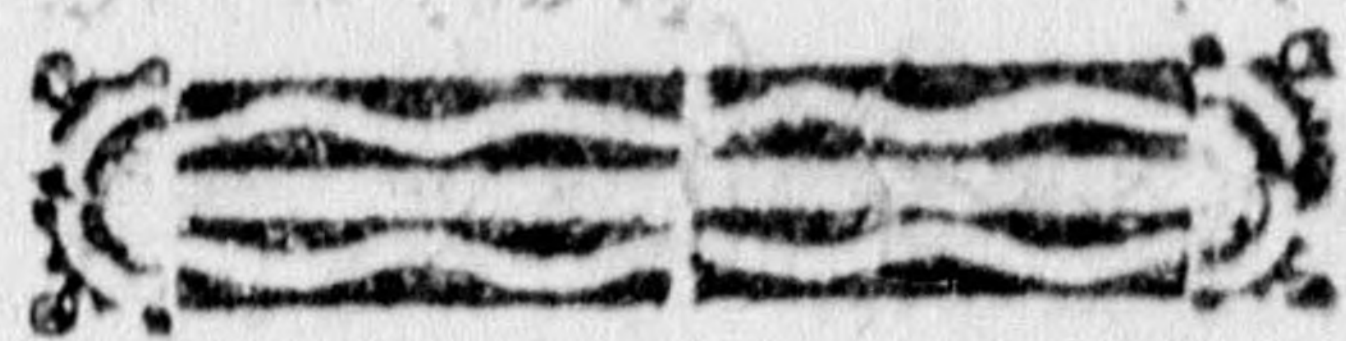
Miost a' Fő-Hadi-Tanáts' jelentése-is nagyon a-
 Mi próság dolgokat foglal magában, a' mint
 majd alább következik; lássuk addig Báró *Vald-
 staedtennek* egy Vasas Regementbéli Hadnagynak
 történetét. Midön a' mi Sergeink *Illováról* a' Bá-
 nátba bejebb húzódnának, egy csoport lovas Tö-
 rököt a' mi Húszárjaink külön szorittván, addig
 kergeték, mig a' Törökök egy páfinttól bé-nött mo-
 tsáros helyre jutának; ottan az ő lovaik közüll a'
 motsáron igen kevesen verdődhetek kerefztül, hogy

P P P P

belé

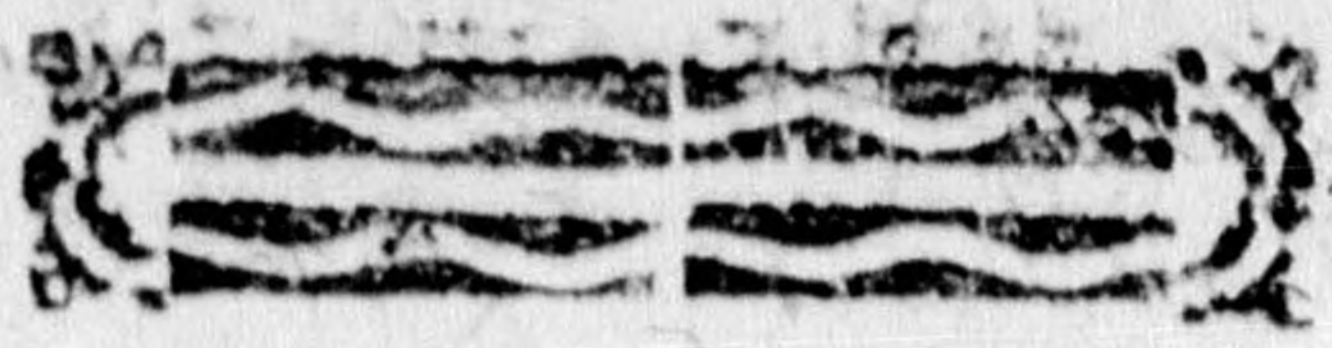

belé ne dőltek volna, a' Spáhifoknak nagyobb része gyalog kezdett mászkálni a' motsárban. A' m. nehéz lovagjaink a' Vafafok, ezen Spáhifokat tüzesen kergetvén, hevennyiben nem vették észre a' motsáros helyet, hanem ök-is nehéz lovaikkal belé suppadoztak, és ott maradtak; ezek között vala Hadnagy B. *Valdstaedten*-is, a' ki látván hogy lovastól ki-nem jöhet, gyalog próbált élete megmaradására a' motsárból ki-jöni: azonban a' Törökök könnyü lovaikkal fokban ki-verdödvén; sőt még gyalog Törökök-is oda érkeztvén, egy Jantsár midön látná az említett Hadnagyot lova és fegyvere nélkül a' motsár széliben verdödni, hozzája ment, és kezénél fogva a' sárból ki-húzta; azután pedig kardjával mindjárt a' Hadnagynak nyakához vágott - de a' fejében lévő sisaknak nyak-fedezőjétől azt meg, nem sérthette, hanem maga után rántzikkálván, vezetni kezdette illyen szókkal: *Ite! Ite!* Vonogatta magát a' Báró, és nem örömeit ment volna annak kívánságára rabúl, melyért a' Jantsár ottan ottan néki fordúlt, és 8-szor vágott a' nyakához, még-is meg-nem sérthette. Érkezett az alatt két Spáhi-is hozzája, ezek dárdáikkal egynéhányszor döfték a' melyét, de a' mely-váson által nem bánthatták. Utóljára a' Jantsár le-tépi a' sisakot a' Hadnagy fejéről, hogy annak nyakához jobban hozzá-férhesen; ekkor a' Báró ki-ragadván a' Jantsárnak övéből a' nagy kéft, azzal ötet keresztül döfte: szerentsére éppen akkor érkeztenek némely Húzárok ő hozzája segítségére, a' kik a' két Spáhi-is öfve darabolták. E' szerént a' Bárónak élete tsak ugyan

ugyan meg-maradott, de némely rontsolódására és bádgyadtságára nézve most az Ispotályban veszteg fekszik.

Erdélyből Purkeretzről, Octob. 8-dikán költ magános Levél: A' mi határ-szélleinken Moldova és Oláh-ország-felöll az *Ojtoznál* vólt tsata után, a' tegnapi napig semmi nevezetes nem történt; hanem tegnap, ugymint Octob. 7-dikén, a' *Mavrojéni* keze alatt lévő Törökök, mintegy 4-ezerből álló Sereggel, a' Tömösi Palsusra igen dühösön rá-ütöttek: de ezt, a' gyalog Székelyeknek Obestere *B. Mayersheim*, még tegnap előtt jó idején meg-tudván, elegendő Serget vett magához, azt a' határ-szélben lévő Sántzokban jól el-rendelte, és e' szerént az ellenséget kélzen várta. Reggeli 8 óra tályban az említett napon a' Törökök meg-érkeztvén, el-tökéltett vakmerőséggel rá-ütöttek a' miéinkre; kikre midön a' mi ágyuinkból sűrű lövések estenek vólna, az ő gyalogaik közül mintegy 600-zan, a' földön hason mázskáltanak egészlen az ágyuknak végéig; ezt látván az Obester *Mayersheim*, a' gyalogokkal a' földre kezde rájuk zápor első módjára tüzeltetni; azonban a' Húszárok és Dragonyosok két-felöll jól meg-markólt kardokkal rájuk tsaptanak, és az ellenségnek vakmerőségéhez képest jól hozzá láttak a' dologhoz annyira, hogy a' meg-futamtatott ellenségnek; a' völgy nem vólt elég tágas a' szaladásra, hanem egymás hátára-is fel-hágtanak. Húllott az ellenség! A' Húszárok után a' gyalogok-is nyomultak a' kergetésben. Vólt itt préda, pénz, fegyver bővséggel, nem lehet azt eléggé ki-beszéll-

ni. A' tsata helyén halva maradott mintegy 100-ig való Török, azokon kívül a' kiket a' mi 6-fontos ágyuink és a' sűrű kartáts még eleintén el hűllatván, a' sebesekekkel edgyütt el-vitettenek: fogtanak itten-el a' miéink 3 Zászlókot, és némely Törököket. Részükről itten igen kevés kár esett: tudtomra vagy 3 Húszáraink sebesítették-meg; és egynéhány gyalogok, a' kik a' prédára igen eleinten a' Sántzból ki-szöktének, többnyire Arnótok, Oláh-orfzági nálunk szolgáló Oláh katonák. Ezek közül az első, mihelyt a' Sántzból ki-ugrott, egynéhány lépés után mindjárt az oldalán kerefztül lövetett; erről némelyek ugy vélekednek, hogy a' mi tüzelő Sergünk eleibe szaladott, és az *Orosz* Regementbéliek' tüzelelése - által kapta volna azon lövést. Az *Obester Mayersheim* lovának a' feje meg-sebesített, még most-is a' fejében van a' Török golyóbis. Éppen most jöve onnan a' Tömösből egy Dragonyos ide *Purkeretzre* olyan hirrel, hogy a' Törökök két annyi erővel ismét próbálni akarnak ezen Pafsuson; de hiszem mi-is tudunk két annyi erővel állani elő, mint elsőben vóltunk. Máskor többet írok.

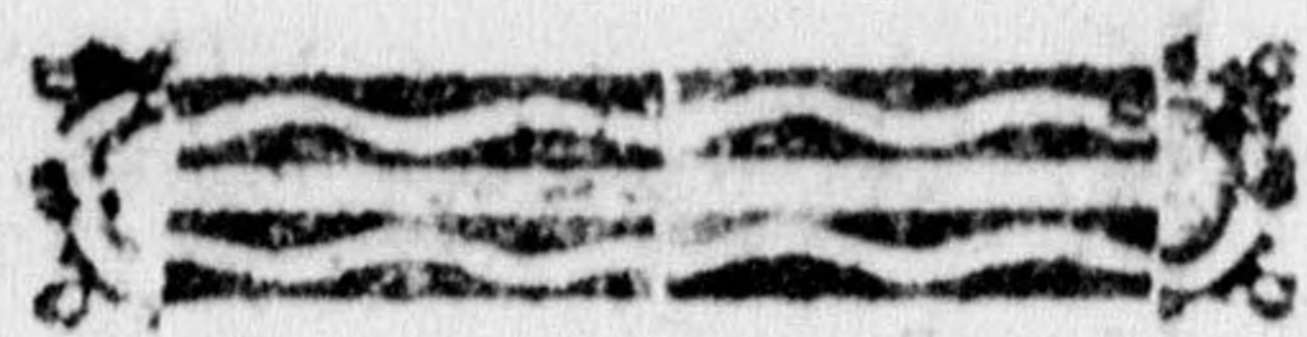
Temesvárról Octobernek 7-dikén költ Levél-szerént, a' Törököknek Bánátusból való ki-költözések, és hogy sok ágyuikot hátra hagyták volna, tsak tsupa ohajtott kívánságnak marad; mert a' Törökök magokat *Káránsebesnél* fűlig bé-sántzolták: melyből azt lehet gondolni, hogy ők ezen az öfzönbejjeb jöni sem szándékoznak, de télre sem akarják a' Bánátot el-hagyni. A' mi Táborunk-is *Lugos* és *Zákul* között magát Sántzokkal körül vette; és nem sokára

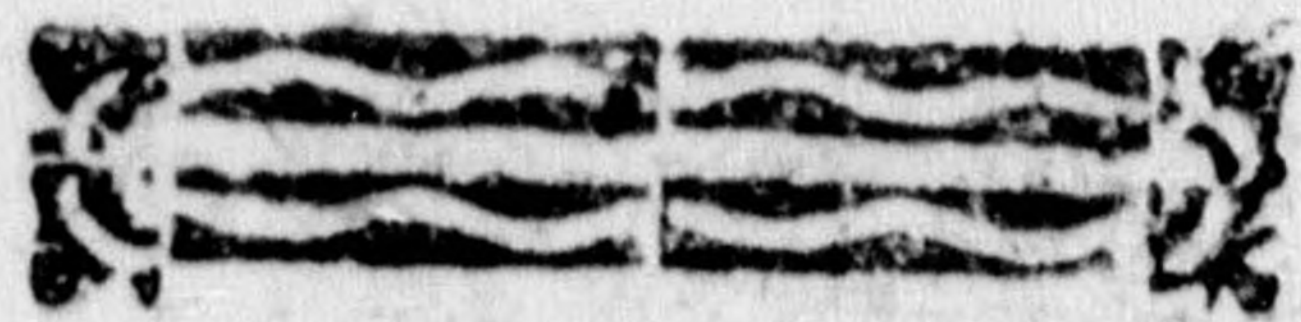
sokára *Drágojést*, *Ohába*, és *Fikátár* határain egy-
más Táborunk fog meg - telepedni, hogy *Temesvár-*
nak, *Versetz* és *Lugos*-felől való vidékét óltalmaz-
hassa. — A' múlt napokban némely Insinérek el-
küldettek, a' Maros vizén lévő hidnak meg-nézé-
sére, hogy ha az ellenség közelebb nyomulna mi-
hosszánk, miképpen lehetne azt hirtelenséggel fel-
szedni vagy el-rontani. Az itten körül lévő Faluk-
ban, bajosan lehetett a' parasztokat annyi bátorság-
ra venni, hogy gabonájokat a' földbe vessék. — A'
midőn *Lugas* Városában minden-féle gyülevész Nép
prédálna és pufztittana; egy ottani Patikárius ki-
állván az utzára, így kezdte kiáltozni: „Jertek-bé
Barátim! az egész Patikámból vigyétek a' kinek mi-
tettzik, egyétek igyátok; mert én futok, és külöm-
ben-is az ellenség kezére jut. „Már itt lehet kép-
zelni, hogy azok a' prédáló Oláhok mennyi-féle é-
des tsemegét kóltolgathattanak, és azoknak men-
nyi ereje lehetett. — A' Nagy Vezér, ő Felségéhez
Követeket küldvén, 6 hónapokig fegyver nyugvást
kéretett; melyre a' mint a' sok águ-hir beszéli ő
Felsége azt felelte, hogy tsak folytassa a' Nagy
Vezér a' maga el-kezdett, és szerentséfen tett fog-
lalásait a' meddig lehet. — A' Bánátusban tapaszt-
altatott, hogy a' Törökök olyan távólról és oly
nagy dörgéssel ágyuztak a' miéinkre, hogy mi az
ő ágyuikot 36 fontosoknak lenni gondoltuk, a' mig
a' golyóbisokból meg-esmértük hogy tsak 12 fon-
tosok, ezen ágyukot ők kétszeres töltéssel töltvén,
a' golyóbisokot ruhával és egyéb olyan dolgokkal
bé-kötözik, hogy az ágyunak ürességét meg-telje:

e' szerént olyan mészze lövik az ő golyóbisait, hogy a' mi ágyuink az ő lövéseikre éppen nem felelnek. Ambár ezen mészze vetett golyóbisok nagyon egyenetlenül járnak-is, még-is ezen lövések által a' mi Táborunkban sok kár esik, és naponként mintegy 60-nig való részünkről el-esik és megsebesítettik; mint nevezetesen Sept. 15-dikén a' *Volfsbüttel*, *Tertzi*, *Reiszki* Batalionok, és a' Markotányosok ezek által sok kárt vallottak. 10-dikben pedig tapasztaltatott, hogy a' Török pisztolyokból mintegy 120 lépésig szolgált a' golyóbis. Már egy bizonyos Bánátusi Hadi-történettől fogva a' mi szélső ör-állóink, a' mi ágyuinknak el-szolgálatán kívül nem tétetnek. — *Zemlinből* Octobernek 3-dikán költ: A' *Boliestzénél* lévő Táborhoz a' múlt hónapnak végén olyan parantsolat ment vala, hogy minden órában készen légyenek az el-indulásra; de ezen hónapban azon parantsolat vissza hivatott, és úgy láttzik, hogy azon Sereg, téli szállásra-is *Boliestzénél* fog maradni. Hogy a' mi Bánátusi Táborunk és őrizeteink egész *Orsováig* a' Törökök előtt némely helyeken igen idején húzták vala magokat hátra; arra az a' parantsolat adott vala alkalmatlóságot, hogy minden helyeken álló Sergeink, mikor álló helyeiket el-hagyni kénytelenítettnek, akkor az utolsó szükségben minden éleségre tartozó dolgokat, melyeket magokkal el-nem vihetnek, gyűjtésnek-fel, hogy az ellenség hasznát ne-vehesse: a' parantsolatnak ezen része némelyektől rosszul értésből igen hamar telyesített; melyből származott lármára, már mi is Zemliniekül készen valánk Péter-

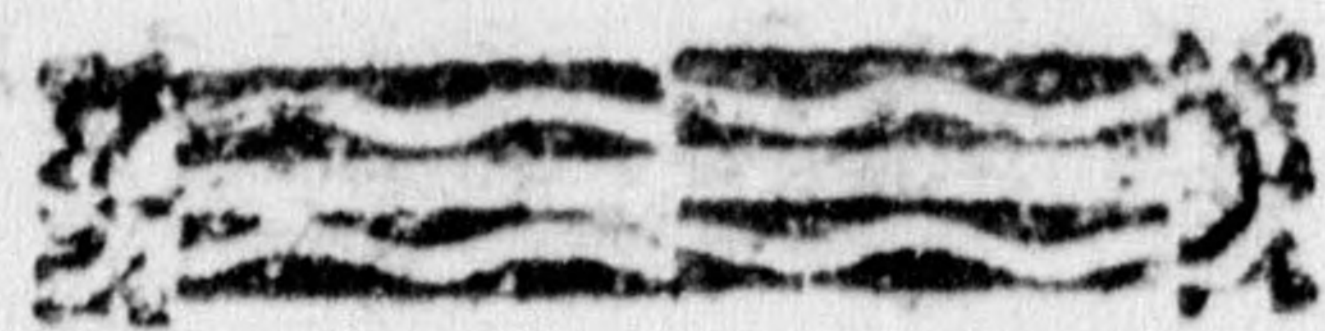
tervárad felé Sergeinkel indulni, minthogy a' Nagy Vezérnek a' *Seráskierrel* edgyesült Tábora Belgrád felé jöven, ugy hallatik vala, hogy egész erővel Zemlinre akarna próbálni. Egy szóval már Sergeink és hajóink a' Zemlinből el-indulásra készen vannak, midön ő Felségétől egy parantsolat jöve az iránt, hogy a' Zemlini Sántzainkot semmi képpen el-ne hagyjuk, hanem a' leg-utólsó legényig és tsepp vérig óltalmazzuk. Valósággal olyan állapotban vagyon most Zemlin, hogy 60 ezer Török ellen a' benne lévő őrizet-is meg-óltalmazhatja: kiváltképpen miólta *Kotzim* meg-vétegett, miólta *Románzov* közelget, a' kinek nevéből is mind régebben az *Eugéniusétől* vagy a' *Hunyadiétől* reszket a' Török; és miólta *Laudon* derék lépéseket tett, azólta a' Törökök sokat el-vesztettek elébbeni bátorságokból. Zemlinben a' lakófoknak házai minden csetre megbetsülltettek, hogy ha azok valami módon le-romlanának, tudassék ki-ki mi kárt vallott. Az Ispótályok *Belegitsröl*, *Iregröl* és *Rumáról* a' szárazon *Kárlovitzig*, onnan pedig a' Vizen *Báts* Vármegyébe *Apitinra*, és *Palánkára* által-költöztettek. A' *Szurdoki* hid fel-szedetvén, *Péterváradra* vitetett. *Belgrádnál* 57 Török Sajkák minden órára készen állanak, hogy Zemlint és Szabátsot egyfzersmind meg-támadják. Belgrádban Octobernek 10-dikétől fogva minden reggel sok ágyuzások esnek, de mi okból nem lehet által látni. *Ujpalánkánál* a' Török sok lajtorjákat készítették, melyeken a' Váraknak meg-vételekor a' kö-falra szoktanak fel-hágni; és azokat Belgrád-felé fel-költöztették: maga a' Nagy

Vezér-is Belgrádban lenni mondatik. — *O-Grádiskából* írják, hogy az őszi esözéstől már a' Száva-vize áradni kezdvén, tsak alig ha *Török Grádiskának* ostroma ezen ősztől el-nem fog maradni; mint-hogy Vezér *Laudonnak-is Zemlin*-felé kell nyomulni, a' mint már-is nem meszse nagyon. A' Fő hadi Tanátsnak mostani jelentései tsak ezen következők:

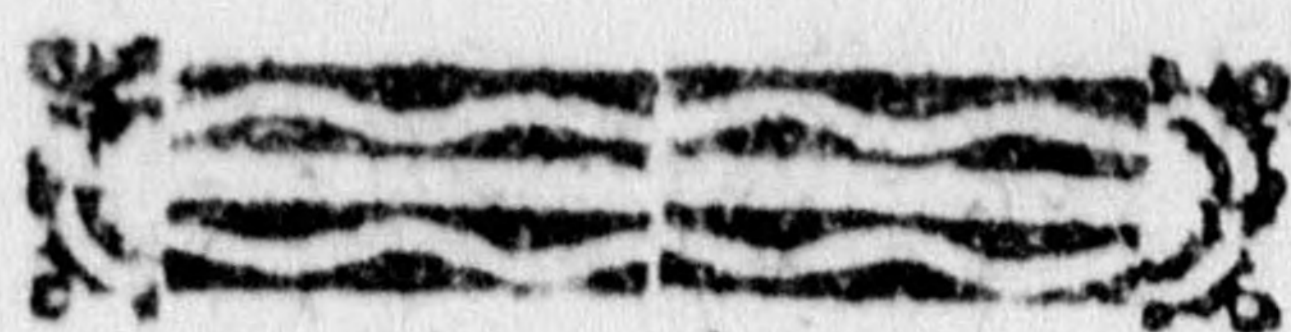
(* *) *A' Zemlini Táborból Octob. 10-dikén költ:* A' Pántsovánál Táborban lévő Törökök Octob. 8-dikán Sátraikat fel-szedvén, csoportonként a' Portsa patakja-felé vették útjokat: a' kemény szél, mely ezen napon fútt, akadályoztatta őket a' vizen való által-menetelben, azért az ő Sergeiknek egy része a' patakon innen Táborba szállott; azok pediglen a' kik által-mehettenek, az ottan lévő szél-malmok és a' Kápolna között telepedtenek-meg. — — 9-dikén sűrű köd lévén, nem lehetett észre-venni, hogy vallyon ezen Törökök meg-maradtanak-é azon szálláson? vagy Belgrádba fel-költöztenek. — Octobernek 8-dikán ismét 10 Török Jobbágy Famaliák költöztenek-által mi-hozzánk. Az előtt való napon *Vrachárnál*, az ugy nevezett *Eugenius Sántzánál*, a' mi Szabad-sergeseink 103 darab szarvas marhát fogtanak-el. Eddig vagynak a' Fő-Hadi Tanáts apróságai. (* *)

A' múlt Kurirban kevés szóval említett Török hajókról, a' Budai Ujság levél ezt mondja: Belgrádhoz Octobernek 3-dikán 4 Gályákon 800 Törökök, és ugyan 46 Sajkákon, mindeniken külön külön 100 Törökök érkeztenek-meg, és a' Vizi-Városnak partján ki-kötöttek: mindenik ezen 50 hajók közül minden

den ágyuit meg-érkezésekor ki-lötte; melyre az egész Belgrádban-is minden ágyuk vissza-köszöntésül 3-szor ki-lövettek, e' szerént a' fok köszöntő ágyuzásnak dörgései, szintén 7 órák alatt meg-nem szüntenek. A' hir azt beszéli a' Belgrádiakról, hogy még 4000 Spáhiokot várnak a' szárazon, és azután Zemlinre egész erővel szerentsét próbálnak. — Az ujjabb Bétsi hirek-szerént már a' Bánátusból a' Nagy Vezér egész Táborával fel-húzódott Belgrád felé; vagy azért hogy Zemlinre ülsön, vagy azért hogy ottan téli kvártélyra szálljon. A' Bánátban fok éléség és egyéb hadi-készületek hagyattak a' Törököktől. Ez a' hir azt mondja továbbá, ha igaz, hogy Generál Gróf *Vartensleben* a' keze alatt lévő Táborral vissza-térvén elébbeni álló-helyére *Méhádiába*, és a' Duna melyékére; ottan fogna egész-télen szálláson maradni. A' Nagy Táborunknak egy része pediglen már-is *Temesvár* vidékéről Zemlin-felé fel-indult volna, nagyobb része pediglen egy hitelt érdemlő Levél-szerént Octobernek 11-dikén a' Duna-felé bé-nyomulván, már *Verfetzung* érkezett vala. — Bétsben azon tengeri ütközet, melyben a' Kaputány Bafa meg-veretett, mintegy 300 ölnyi hánykodó tengernek kék lángban képzelésével a' két hajós Sergeknek menydörgő ágyuzásaival, a' múlt hétfőn, ugymint Octob. 13-kán a' tüzi játék-nak Fő-Mestere *Stuver*, igen pompáson ki-mutat-ta. — — Khotzimban a' több ágyuk között 14 Lengyel-orzági ágyuk-is találtattaknak lenni mondat-nak, melyeket a' Káminieki Lengyel Komendáns alattomban adott volna által a' Khotzimiaknak: má

kér-

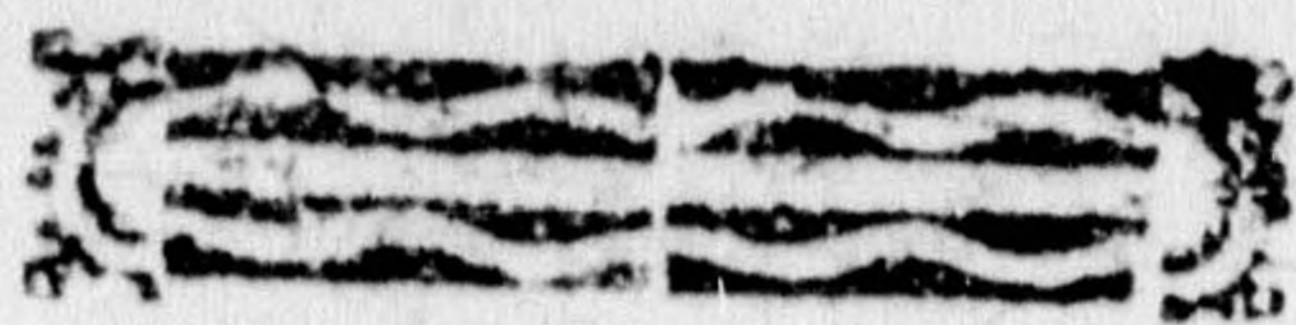
kérdés vizsgálja fognak-e ezen ágyuk a' Lengyeleknek adadni? — A' Kotzimi Basa Hertzeg *Kóburgnak* és Generál *Sóltikovnak* mindeniknek egy drága nyereg szerzámmal ékesült paripát ajándékozott. — Hertzeg *Kóburg*, sőt *Muszka Vezér Románzov* is gyengélkedő egétségben lenni mondatnak.

Külső Országi Tudósíttások.

Montenégróból Májor *Vukássovits* Sept. 29-dikén vizsgálja érkezvén katonáival edgyütt *Zengbe*, vege lett ebben az esztendőben annak a' nagy reménységet ígérő, és nagy várakozásnál egyebet nem szült *Skutari* Basával való hadakozásnak. Ennek a' minden haszon nélkül tett költségünknek fáradságunknak okai ezek lehetnek: hogy a' *Skutari* Basa ketős hit-szegést tett; mind mi ellenünk, mind a' *Porta* ellen: de fő-képpen az: hogy ezen esztendőben lehetetlen vala a' *Muszka* hajós *Seregnek* a' közép tengeren meg-jelenni; de a' jövő nyárra ha még szükséges lesz a' hadakozás, a' *Muszka* hajós *Sereg*ek nagyon készülnek, és akkor ezen részről-is fontosabb történeteket hallhatni. A' *Vukássovits* vizsgálja jövedele módjáról látsuk ezen következő *Zengből* Octob. 5-dikén költ Levelet, A' *Montenegrin*usok tsak pénzért valának *Vukássovitsnak* barátai, sőt a' fok arany ajándéknak el-vétele után-is, az ő szándékait mozdulásait, a' *Skutari* Basának el-szokták vala árulni; erre nézve látván *Vukássovits*, hogy azoknak barátságok a' pénznek el-fogyása után nékie veszedelmére fordulhat, el-végzé magában, hogy *Sergeivel* *Montenégróból* ki-költözzék.

Ezen ki-költözésre választa egy innep napot, a' midőn a' Montenegrinufok tsak 60 őrizőket hagyta-nak a' *Vukássovits* Sergénél, a' többi széllyel oltak; ezen 60-nt a' Májor mind rendre meg-kötöttetvén, meg-indula Sergestől Katáró-felé, a' fogly Monténegrifokot maga előtt gyalog, út mutató Kalauzoknak hajtván. Már egy napi járó föld-re el-távozott vala Montenegrótól, midőn másod napon délben az ötet kergető Monténegrinufok Táborát érkezeni látta; azért a' foglyokat hátulról sor-ba állitván, azoknak fejei között kezdett a' kergetőkre visszsa-tüzeltetni, azonban tüzelve mendegelt: e' szerént a' kergetők, nem akartak reája és Sergére tüzelni, ne hogy magok felelekezeteiket meg-lövöldözzék, hanem akadály nélkül el-érkezett a' Tenger partjára: a' Velentzeieknek *Kataróban* lévő Generálissa, a' *Vukássovits* érkezését meg-értvén, őtet a' maga 380-ból álló Sergével edgyütt betsülettel fogadta. A' Májor *Vukássovits* a' Tenger-partján a' Monténegrinufokot el-öldoztatván, azokat házajokba visszsa-botsátotta. Valósággal, ha az Albániai Sivatag havasi Monténegrinufoknak hitetlenségétől Májor *Vukássovits* nem félt volna; bámulás-ra méltó dolgot vihetett volna véghez: mint példának okáért a' *Vukássovits* keze alatt lévő, a' Likánér Regimentbéli Hadnagy *Orlovits* 30 legénnyel (és edgy vasból való kisdéd ágyuval, melyet a' Kikánerek vállaikon hordoztanak, és lövöldöztek velle) egész *Skutari* Várofsát ugy meg-rémitette, hogy nagyobb része el-szaladott, a' más része pediglen fel-adta volna nékie *Skutari* Várofsát, ha

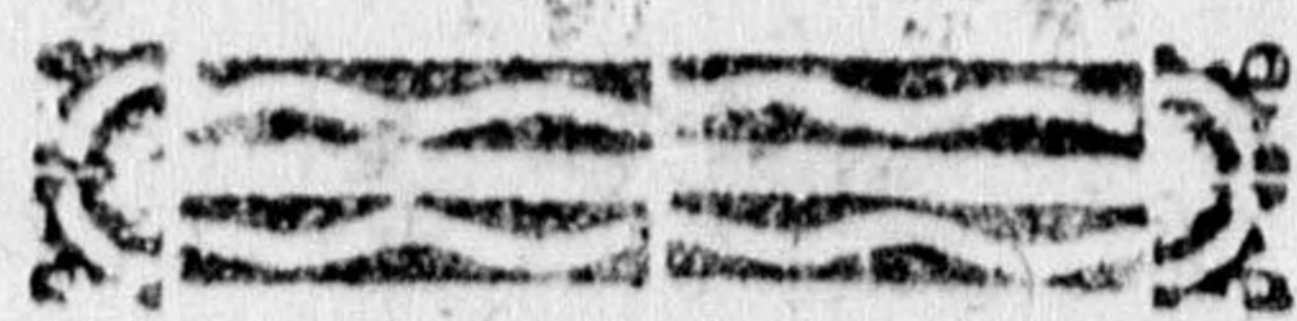

ő azoknak hit-szegésektől nem félt volna; de erre nézve a' Városon kívül egy dombnak tetejére szállott-meg: a' hol midőn némely a' Várba igyekezőket, a' les-helyekbe rakott legénnyei által el-fogott volna, azoktól meg-tudta, hogy az el-szaladtak nagy Serget gyűjtven ő ellene jövőben vannak; ekkor az említett Hadnagy, a' Májorhoz visszafért. Azután a' Májorral edgyesülve rá-mentenek *Bux* Városára, ottan sok Törököt le-vágtának, és azok között a' Skutari Basának testvér ötsét-is: maga a' Skutari Bafa ezen alkalmatossággal a' karján egy sebet kapott, és a' kontyát elvesztette. Ezen Májornak keze alatt lévő kevésből álló katonáink, egész Albániában a' Törökökhöz nagy félelmet öntöttek vala, és ha a' Monténegrinusok alattomban a' Törökökhöz hűségesek nem löttének volna, alkalmasint *Vukássovits* egész Albániát elfoglalhatta volna. Vissza jövetelekor a' Májor, a' hadi-akadályokat, nevezetesen a' puska-por, ottan hagyta; a' melyet a' Sivatag-havasí Nép megtalálván, a' midőn osztozódnék belőle, öszve-vesznek felette: itt tsak a' hibázott, hogy a' veszekedő havasiak közül valamelyik egy lövést tégyen, és a' puska-por mindnyájokat hitetlenségekért a' levegőbe fel-veesse. Most a' Monténegrinusok káromolják *Vukássovitsot*, hogy őket a' Skutari Bafa hűségétől el-pártoltatta, és már őket oda hagyván, ők a' Bafa dühösségének tárdjai fognak lenni.

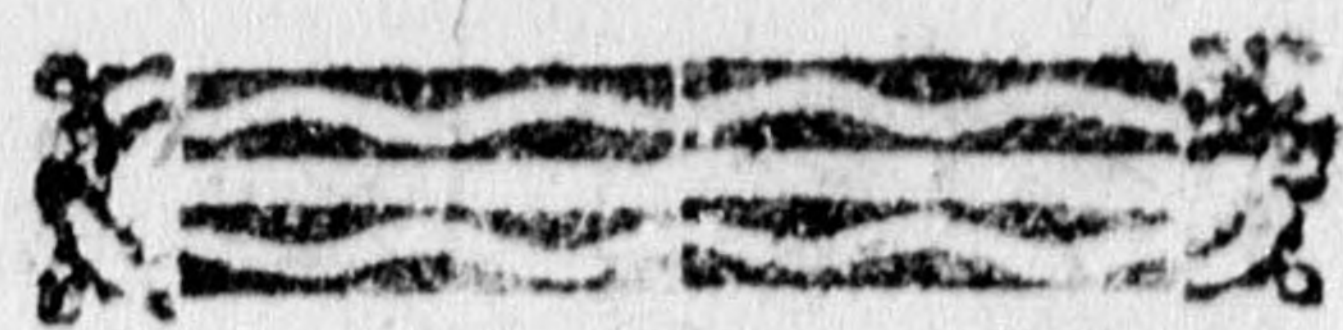
Ukrániából Sept. 22-dikén írják, hogy *Otzakov* Vára az *Orosz* Sergek által, mind a' szárazról, mind a' vizről két napokon egymás után szüntelen ágyuz.

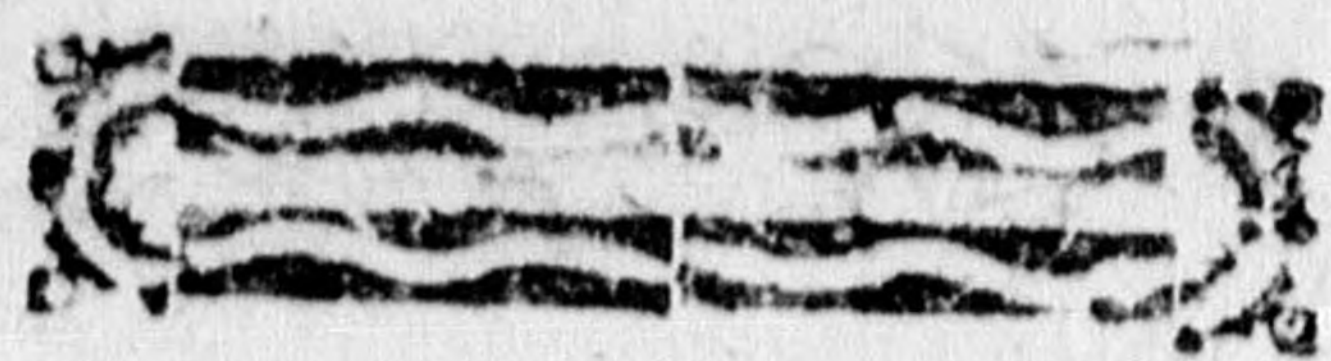
ágyuztatott, mely által tsak nem minden épületek nagyon le-rontattak, és a' Várnak egy része tűznek lángjával meg-eméltetett. Még egynéhány napokon e' szerént *Otzakovnak* ostromát Hertzeg *Potemkin* folytatni szándékozik, és azután reménli, hogy lajtorjájokon a' Vár romlásaira fel-hágván, fegyvernek erőszakja által azon Várat meg-veheti. A' tenger-felől ezen Várat Hertzeg *Naszszau* ostromolja, de a' Kaputány Basa egy alkalmas hajós Sereggel 20 tengeri mért-földnyire háta megett állván, gyakorta el-küldött hajói által a' Hertzeget nyughatatlanítja, melyek által az ostromlásban nagyon akadályoztatik. Erre nézve Hertzeg *Naszszau* 5 első nagyságú, Liniabéli hajókat állított a' maga hajós Sergének háta megé, hogy azok a' Kapitány Basának nyughatatlanittásait vissza-verhelsék. — Egy más Octob. 2-dikán költ Levél-szerént: Az *Otzakov* béliek nyakafon óltalmazzák ugyan magokat, de már az Oroszoknak tsak nem minden ostromló Bateriai annyira el-készültenek, hogy azoknak tüzét bajos lesz a' Várbélieknek hozszafon ki-állani. Ollyan szép ostromló készületet, ollyan sok és oly nagyságú ágyukot egy tsomóban, még a' napkeleti tartományok nem láttanak; a' milyenek most *Otzakov* körül a' szárazon és a' vizen, az Oroszoknak Táborában találatnak: azért nagy reménység nagyon iránta, hogy *Otzakov* 14 napok alatt az Oroszoknak kezében lészzen. — Pétervárából vagy *Peburgból* a' *Bender* és *Otzakov* tályéki dolgokról Septembernek 19-dikén így tudósittatunk: A' Hertzeg *Potemkin* keze alatt Táborban lévő Oroszoknak bal

szárnyára Sept. 7-dikén mintegy 50 lovas Törökök, kik a' gyalogoknak előjárói valának rá-ütni akaráván, leg-elsőben a' szélső vigyázaton lévő Butsifi Kozákokot támogták-meg, mihelyt ezt Generál *Suvarov* észre vette, mindjárt 2 Batalion Gránátérfokot azon Kozákoknak segítségére küldött: itten azok között egy tsata támadván, a' Törökök is mintegy 3-ezerre szaporódtának a' tsatára. A' tsatának piattza tellyes lévén sűrű viz-árkokkal, gödörökkel, azokban a' Törökök magokat el-rejtették, hogy a' Gránátérfok tüzelése előtt, mint valami Sántzokban el-rejtezhessenek; de mihelyt az Oroszok közelebb nyomúlván, őket a' bajonéttokkal kezdettek az árkokból ki-döfölni, mindjárt a' Törökök hátat adván, meg-futamodtanak. Példa nélkül való vitézséggel viselték itten az Orosz Gránátérfok magokat; tsak ugyan el-esett közüllök 3 Al-Hadnagy; egy Zászló-tartó, 138 gránátéros, és 12 Kozákok: meg-sebesítették pediglen, maga Generál *Suvarov* a' nyakánál; de gyógyúlhatólag; Májor *Menejei*, 3 Kapitányok, 2 Hadnagyok, 200 Gránátérfok, és 4 Kozákok. Az ellenség részéről közel kétfzer ennyin estenek-el és sebesítették-meg. — Ugyan azon Pétervárából jött Levél-szerént, Sept. 10-dikén a' Kaputány Bafa; hajós Sergével *Otzakov* felé közelgetvén, *Beresánnál* vas-matskáit le-eresztette, és így mintegy 40 tengeri mért-földre *Otzakov* előtt meg-állott: 11-dikén az egész hajós Sereg el-tűnt onnan; de kevés idő múlva ismét vissza jött; állott pedig azon hajós Sereg 59 minden-féle nagyságu Tengeri-hajókból; a' Sajkákön és tsólnakökon

kokon kívül. A' Kaputány Bafa következő na-
don a' Liniás-hajókkal közelebb nyomúlt a' Vár-
hoz, 4 gallyákat, és 4 ágyuzó hajókat Beresan és
a' maga hajói közzé állított; 12 *Kirlángitsi* hajó-
kat 15 ágyuzó hajókkal közel a' Szigethez állított,
és ezen állapotjában vagyon még most-is. Sept.
15-dikén mintegy 400 embert *Beresánnál* a' száraz-
ra ki-szállított. — 19-dikén minekutánna az Oro-
szok két Battériákat *Otzokov*-felé, és a' hajós Sereg-
nek bal-szárnya-felé a' partra el-készítettek vólna,
és ugyan más Battériát a' kertek közzé jobb-kéz-
felől, a' Várhoz igen közel; ekkor a' Várbéli Törö-
kök egy igen dühös és tüzes ki-ütést tettek;
nevezetesen az Oroszoknak hadi-vadász Batalionjait
támadták-meg. A' kemény ágyuzás, tüzelés, és
viadal tartott közöttök mintegy 4 óráig; a' Törö-
kök itt-is magok hasznára fordították az árkokot és
gödrököt, melyekből magokat vakmerőképpen ól-
talták; de csak ugyan utóljára azokból ki-verettek,
és a' Várba bé-üzettek, még pedig úgy, hogy az
itt el-esett és meg-sebesített Törököknek száma 5
ezernél többre megyen. Ezen kívül a' Város, az
Oroszok bombija által sok helyeken meg-gyúlaszta-
tott, és annak tüze tartott más napon reggelig. Az
Oroszok részéről estenek-el itten 2 Kapitányok, 2
Káplárok, és csak 28 hadi-vadászók, minthogy e-
zek az ő Sántzaikból és álló-helyeikből meg-nem
mozdultanak, és így keveset ártott nékiek az ellen-
ségnek tüzelése: csak ugyan meg-sebesítették fele-
sen, ugymint Generálm. *Golenistsév-Kotusov*, 1 Fő
Hadnagy, 2 Al-Hadnagyok, 1 Szergeánt, 1 Káp-
lát,

lár, 110 hadi-vadászók, és 3 ágyufok. Kevés napok múlva olyan állapotban lesznek az Oroszok Battriáik *Otzakov* Vára körül, hogy lehetetlen lesz az ostromot 14 napnál tovább a' Várbélieknek el-szenvedni vagy ki-állani. Azt-is meg-kell jegyezni ugyan azon Levél-szerént, hogy a' mostani ostromlásnak módja-szerént, az ágyuk fő-képpen a' Várbéli épületeket szokták le-rontani, nem pedig a' földel töltött kö-falakot, a' melyeknek el-lövöldözése gyakorta több költségbe és kárba kerül, mind sem meg-érdemlené.

A' Fekete - tengeren lévő Török hajóknak egy része *Krimben*-is akarván az Oroszoknak vagy Mulz-káknak dolgot adni, *Schilandinál* a' parthoz közelittvén, igyekeztek ki-kötni; de ott-is olyan ellentállást találtak, hogy egy hajójoknak el-merülésével és sok károkkal kénytelenittek *Krimnek* békét hagyván, a' parttól ismét el-távozni. — A' *Benderi* Törökök egy hidat készítettének a' *Dniszter* vizén, hogy azon által menvén némelykor *Beszerábiában* bé-üthessenek prédára; de az ottan jó erőss Táborral lévő Orosz Generál *Suvarov*, ezen szándékjoknak naponként akadályt szerez: mely-szerént a' *Zaporogi* Orosz Kozákok, és a' Törökök között ottan gyakor tsatázások esnek. — A' *Svéd* Udvar, és az Orosz Tsászárné között való ellenkezés haboru, a' *Pruszszus* Királynak közben járása, egy *Berlini* Octob. 8-dikán költ Levél szerént, annyira le-tsendesített, hogy csak ez a' kérdés forog még fenn: Valyon a' *Svéd* Udvar akarja-e azon tiz milliókat, melyeket az Orosz Tsászárné a' hadi-költségért kíván, meg-fizetni vagy nem? Ha akarja; tehát a' *Berlini* Udvar, vagy a' *Pruszsziai* Király nem láttatik azzal ellenkezni, hogy ezen summa pénzt a' *Svéd* Udvarért költsön, az Orosz Tsászárnénak meg-adja; olyan fel-tétellel, hogy a' meddig ezen Summa pénzt a' *Svéd* Udvar le-fizetheti, addig *Pomerániának* azon része, a' melyet a' *Svéd*dek bírnak, maradjon zálogul a' *Pruszsziai* király kezénél.